Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijakuuleminen 23.11.2018

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO; HE 199/2018 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI BIOPOLTTOÖLJYN KÄYTÖN EDISTÄMISESTÄ, BIOPOLTTOAINEIDEN KÄYTÖN EDISTÄMISESSÄ LIIKENTEESSÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA SEKÄ BIOPOLTTOAINEISTA JA BIONESTEISTÄ ANNETUN LAIN 2 §:N MUUTTAMISESTA; VN TEAS-HANKE

Esitetyillä laeilla on tarkoitus osaltaan panna täytäntöön kansallisen energia-ja ilmastostrategian sekä keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) linjauksia liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja fossiilisen öljyn käytön pienentämiseksi. Esityksessä on myös pyritty osittain ottamaan huomioon EU:n uudistettavan uusiutuvan energian direktiivin (ns. RED2) vaatimuksia vuoteen 2030. Direktiiviä ei ole vielä lopullisesti hyväksytty.

Kuluvan vuoden aikana toteutettiin VN TEAS-hanke ”Biopolttoaineiden kustannustehokkaat toteutuspolut vuoteen 2030”, jonka tavoite oli esittää vaikutusarvioita liikenteen biopolttoaineiden osuuden nostamisesta 30 %:iin Suomessa vuoteen 2030 mennessä.erilaisilla toteutusvaihtoehdoilla. Hankkeen ohjausryhmässä oli laaja ministeriöiden edustus.

Nyt käsiteltävänä olevan HE:n taloudellisten vaikutusten arviointi perustuu mainittuun TEAS-hankkeeseen. Hankkeessa vertailtiin lukuisia erilaisia kehityskulkuja ja niiden kustannuksia. HE:ssä esitetyt taloudelliset vaikutusarviot kuvaavat ns. tavoitepolun vaikutuksia, joka vastaa energia- ja ilmastostrategian ja KAISU:n politiikkaskenaariota. Yleispäätelmänä tavoitepolusta voitaneen todeta, että sen kustannusvaikutukset eri käyttäjäryhmille ja valtiontalouteen eivät ole kovin dramaattisia. Toisaalta selvitys kuitenkin osoittaa, että moniin lähtöarvoihin (esim. liikenteen energiatehokkuuden kehitys, sähköautojen yleistyminen) liittyvät epävarmuudet sekä fossiilisten ja biopolttoaineiden hinta-arvioiden muuttaminen suuntaan tai toiseen johtaa siihen, että myös tarvittavien biopolttoainemäärien ja kustannusvaikutusten vaihteluvälit ovat suuria. Yksittäisenä kysymyksenä voidaan nostaa esiin myös kehittyneiden biopolttoaineiden saatavuus ja hinta. Näiden polttoaineiden markkina on vasta alkutekijöissään eikä valtaosalla EU-maista ole vielä konkreettista politiikkaa kehittyneiden biopolttoaineiden tavoitteista ja edistämistoimista. Tämän vuoksi niiden tuotannon ja hintakehityksen arvioiminen on erityisen hankalaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että ”Biopolttoaineiden kustannustehokkaat toteutuspolut vuoteen 2030” -selvitys antaa varsin kattavan kuvan biopolttoaineiden nykytilanteesta ja kehitysnäkymistä sekä niihin liittyvistä merkittävimmistä epävarmuustekijöistä.

Yli-insinööri Jukka Saarinen